

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4224/2025
17.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Гавриловић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Јасмина Белић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 251/24 од 03.06.2024. године, на седници одржаној 17.04.2025. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 251/24 од 03.06.2024. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П2 1006/2022 од 10.10.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се одреде мере заштите од насиља у породици, да туженом забрани да узнемирава малолетног ВВ и тужиљу АА лично, телефоном и писмено. Ставом другим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 251/24 од 03.06.2024. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Трећег основног суда у Београду П2 1006/2022 од 10.10.2023. године, а жалбе тужиље и туженог одбијају као неосноване. Ставом другим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је изјавила благовремену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану одлуку, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка учињених пред другостепеним судом из члана 374. став 1. ЗПП на које се у ревизији неосновано указује.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Трећег основног суда у Београду П2 1909/17 од 26.05.2022. године разведен је брак парничних странака, а њихово заједничко малолетно дете ВВ, рођен 2012. године, поверен је мајци, овде тужилји на самостално вршење родитељског права, те је истом пресудом уређен начин издржавања малолетног детета и начин одржавања личних односа детета са његовим оцем, овде туженим. Решењем првостепеног суда од 04.08.2020. године одређена је привремена мера којом је забрањено туженом узнемиравање тужилје лично, телефоном и писмено, које је решењем другостепеног суда преиначено у делу трајања мере заштите и одређено да ће мера трајати годину дана, почев од 04.08.2020. године. Према извештају Градског центра за социјални рад – Одељење Нови Београд од 22.07.2020. године међу родитељима малолетног детета, парничним странкама, значајно је нарушена комуникација, што доводи до честих неспоразума, услед чега су они упућени у саветовалиште. Тужени, покушавајући да контролише ситуацију ставља своју потребу за контролом испред потребе детета, а мајка услед немоћи и угрожености да контролише ту ситуацију обавештава орган старатељства понављајући исте садржаје проблема (проблеми са здрављем детета, неспоразуми током ванредног стања). Према налазу и мишљењу Градског центра за социјални рад, Одељење Нови Београд од 08.11.2022. године и допунског изјашњења од 07.03.2023. године, између родитеља малолетног детета постоји високо конфликтни однос који угрожава њихову међусобну родитељску сарадњу и комуникацију, а малолетно дете је потпуно инволвирано у родитељски конфликт. Родитељи се међусобно оптужују за неадекватно родитељско понашање, ради се о високонфликтним односима, па у конкретном случају није целисходно одређивање мере заштите од насиља у породици, јер нису констатовани индикатори насиља. Мајка није у стању да дефинише мере заштите од насиља, а у ту сврху се враћа на време када је дете било код оца и враћено јој је уз помоћ судских извршитеља, за актуелне проблеме са дететом, отпор које дете има према њој окривљује оца, док са друге стране отац оптужује мајку да не виђа дете по пресуди, да га не обавештава о здравственом стању детета и посетама код психијатра и психолога. Предлог је да се оба родитеља упозоре да не узнемиравају дете. Малолетни ВВ је привржен родитељима, признао је да жели да „усређи“ родитеље и да сваком прича све најгоре о оном другом, те је дете потпуно утроугљено у дугогодишњи родитељски конфликт и постало је манипулативно, при чему малолетни ВВ негира било какво присуство насиља од стране оца.

Примењујући материјално право на овако утврђено чињенично стање, другостепени суд је одбио тужбени захтев тужилје закључујући да тужилја у смислу члана 231. ЗПП није доказала да се понашање туженог може окарактерисати као насиље над тужилом и малолетним дететом, јер се у конкретном случају ради о озбиљно и трајно поремећеним партнерским односима у коме обе странке показују велики степен нетолеранције, нетрпељивости и вербалних аката, а тужилја није доказала да је тужени извршио насиље према њој и њиховом заједничком малолетном детету.

По оцени Врховног суда, становиште другостепеног суда је правилно, а ревизијом се неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Насиље у породици дефинисано је одредбом члана 197. Породичног закона („Службени гласник РС“ бр. 18/05, 72/11 – др.закон и 6/15), тако што је ставом првим, одређено да се под насиљем у породици подразумева понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице, док су у ставу другом истог члана закона, наведени карактеристични видови насиља, (именовани облици насиља), али уз одређење да се насиљем у породици сматра и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање које један члан породице испољава према другом члану породице (неименовани облици насиља).

У конкретном случају тужилца осим сопствених навода није доказала другим доказним средствима да су у понашању туженог присутни елементи насиља, како у односу на њу, тако и у односу на малолетно дете, те није неопходно одређивање предложене мере заштите од насиља у породици према туженом у овом случају. Понашање туженог према тужилци и малолетном детету није такво да им угрожава телесни интегритет, душевно стање и спокојство, док са друге стране тужилца није била ни у стању да опише и дефинише поступке туженог који представљају психичко и физичко насиље, већ постојеће проблеме које има као родитељ и сваки поступак туженог приказује као психичко насиље, што је њен субјективни доживљај, али није доказ да то понашање објективно представља насиље у породици.

Насиље у породици подразумева такво понашање једног члана породице које је доминантно и надмоћно у односу на другог члана породице, тако да се овај осећа угрожено и немоћно. У конкретном случају између тужилце, малолетног детета и туженог не постоји однос жртва – насилник. Тужилца није доказа да су она и малолетно дете угрожени у односу на туженог, будући да обе парничне странке испољавају непријатељско понашање једна према другој, а тужилца није у могућности да прецизно идентификује облик насиља. Сврха изрицања мере од заштите насиља у породици састоји се у ограничењу и привременој забрани одржавања личних односа насилника са жртвом насиља, како би се њиховом применом спречило поновно извршење насиља и обезбедила нужна заштита физичког и психичког интегритета, здравље и лична безбедност члана породице изложеном насиљу. Тужилца, нити њихово малолетно дете није изложено насиљу од стране туженог, с обзиром да са његове стране није било насилничког понашања. У тој ситуацији одређивање мере заштите од насиља у породици на начин како је то тужилца тужбом предложила није потребно, због чега је њен тужбени захтев неоснован.

Супротно наводима ревизије, тужилца није доказала неопходност одређивања предложених мера заштите од насиља у породици према туженом у овом случају, из разлога што понашање туженог према тужилци и малолетном детету није такво да је угрожен њихов телесни интегритет, душевно здравље или спокојство, а понашање туженог према тужилци нема елементе насилничког, безобзирног нити злонамерног понашања, већ се ради о субјективном доживљају тужилце за који не постоји узрок у објективном понашању туженог. Због изнетог, неосновано се наводима ревизије тужилце побија правилност примене материјалног права, а остале ревизијске наводе којима се оспорава утврђено чињенично стање, Врховни суд није ценио, с обзиром да се према члану 407. став 1. ЗПП ревизија из ових разлога не може изјавити.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Бранка Дражић,с.р.**

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић